

POLICYS OCH RIKTLINJER FÖR VOLONTÄRER

- **ETISKA RIKTLINJER (CODE OF CONDUCT) FÖR IDEELLT ARBETE**
- **POLICY FÖR TRYGG OCH SÄKER VERKSAMHET FÖR BARN**
- **POLICY SKYDD MOT SEXUELLA ÖVERGREPP OCH
SEXUELLT UTNYTTJANDE**

Detta dokument innehåller policys och riktlinjer som är obligatoriska för volontärer och förtroendevalda att läsa och skriva under. När du har läst alla tre dokument kan du skriva under dem på sista sidan.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Etiska riktlinjer (Code of Conduct) för ideellt arbete	s. 3
Policy för trygg och säker verksamhet för barn	s. 6
Policy för skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande	s. 16
Namnunderteckning	s. 22

ETISKA RIKTLINJER (CODE OF CONDUCT) FÖR IDEELLT ARBETE

Inledning

Att arbeta för Rädda Barnen, betalt eller ideellt, i Sverige eller i ett annat land, innebär ett särskilt ansvar att värna om mänskliga rättigheter i allmänhet och om barnets rättigheter i synnerhet. Rädda Barnens värdegrund utgår från Barnkonventionen och FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och bygger på övertygelsen

- att alla människor har lika värde
- att barn har särskilda rättigheter
- att alla har ett ansvar.

Detta dokument riktar sig särskilt till medlemsrörelsen men bygger på samma principer som gäller alla delar av rörelsen. Vi är Ett Rädda Barnen och vi ska agera föredömligt och på bästa sätt bedriva ett trovärdigt barnrättsarbete.

Syftet med riktlinjerna är att ge stöd till Rädda Barnens lokalföreningar, distrikt och dess förtroendevalda samt medlemmar, riksstyrelse och andra aktiva i att skapa goda förutsättningar för ekonomisk förvaltning och värna Rädda Barnens förtroendekapital. De syftar även till att skapa trygghet för de barn som möter, för enskilda medlemmar, och för organisationen i stort. Riktlinjerna förmedlar vad som är Rädda Barnens miniminivå, och är ett verktyg för föreningar att utvärdera sina rutiner och strukturer.

Utgångspunkten är rättigheter

Rädda Barnen är en rättighetsorganisation. Alla vi som gör något i Rädda Barnens namn står bakom de mänskliga rättigheterna i allmänhet och barnets rättigheter i synnerhet. I våra ställningstaganden, handlingar och ageranden respekterar vi dessa rättigheter. Rädda Barnen står på barnens sida. Med utgångspunkt i rättigheterna ska vi agera föredömligt och på bästa sätt bedriva ett trovärdigt barnrättsarbete. Vi är angelägna om att alla resurser, personella och ekonomiska, alltid används korrekt och effektivt och till de ändamål de är avsedda för.

Rädda Barnen värnar om allas rättigheter, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder. Rädda Barnens sammanhang ska vara öppna med ett välkomnande klimat och ett demokratiskt arbetssätt. Detta stärker vårt arbete och får fler människor att engagera sig.

Rädda Barnens riktlinjer för ideellt arbete består av åtta vägledande principer:

1. Att tydligt ta ställning för barnets rättigheter

Vi ska vara modiga när vi kämpar för barnets rättigheter och för barnets talan. Barnets rättigheter ska respekteras fullt ut och i alla sammanhang. Tydliga ställningstaganden förpliktigar och kan innebära att vi utsätter oss för kritik och motstånd.

2. Att värna barns och vuxnas rätt till integritet, samt möta dem med respekt, vänlighet och ödmjukhet

Det är viktigt att vi i vårt arbete bidrar till ett öppet, tillitsfullt klimat som präglas av respekt för individen. Inom Rädda Barnen tolererar vi inte diskriminering av något slag. Vi värnar om allas rättigheter, oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

Vi ska alltid värna om barnets integritet och vi ska vara noggranna när vi engagerar vuxna i verksamhet där den vuxne har direkt kontakt med barn - vare sig det gäller frivilligt eller betalt arbete. Vi garanterar att all verksamhet bedrivs i enlighet med Rädda Barnens Policy mot övergrepp och utnyttjande av barn – Tryggare Tillsammans, och Rädda Barnens policy för skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande.

3. Att följa Rädda Barnens stadgar, verksamhetsinriktning, riktlinjer och policyer

För den som får ett uppdrag av Rädda Barnen inom en lokalförening, ett distrikt eller i Rädda Barnens riksförbund är det viktigt att känna till, ha tillgång till och följa grundläggande dokument.

4. Att följa Rädda Barnens värdegrund i samarbete med andra organisationer

I allt samarbete krävs en förmåga och vilja till kompromisser men det är samtidigt viktigt att ha klart för sig vad som går att kompromissa om och inte. Utgångspunkten är att vi ska värna om Rädda Barnens värdegrund som den uttrycks i stadgar och styrdokument. Varje samarbete är unikt och det krävs förtrogenhet med den egna verksamheten och en medvetenhet om vad Rädda Barnen vill uppnå med ett samarbete med andra organisationer. Vi inleder endast samarbeten med organisationer vars värdegrund och verksamhet harmoniserar med vår egen.

5. Att värna god förvaltning

Rädda Barnens resurser kommer från givare och allmänna medel. Rädda Barnens huvuduppgift är att ge utsatta barn maximal tillgång till sina rättigheter. Vi ska använda våra medel till det arbetet och miniminera kostnader för administration och kringkostnader..

Pengar ska hanteras på ett säkert och ansvarsfullt sätt. Grundläggande för Rädda Barnen är att vi inte accepterar någon form av korruption, mutor eller partiskhet.

Tydliga regler, administrativa rutiner och transparenta beslutsprocesser ska ligga till grund för vårt agerande.

7. Att bidra till att skapa ett gott arbetsklimat och öppna beslutsprocesser

Ideellt arbete bygger på ett personligt engagemang. Ett öppet välkomnande klimat och ett demokratiskt arbetssätt bidrar både till att stärka organisationen och till att fler människor vill engagera sig i vår verksamhet. Grundläggande för Rädda Barnen är att vi inte använder vår position för egen vinning.

8. Att värna om Rädda Barnens goda namn och rykte

Rädda Barnen är en demokratisk folkrörelse med många medlemmar, aktiva och givare som ger god förankring i det svenska samhället. Vår främsta tillgång är vårt förtroendekapital. Det är helt avgörande för organisationen att vi förvaltar det på bästa sätt. Vi ska säkerställa att vår verksamhet är trygg och säker för de barn som omfattas av den. Vi ska vara lojala mot Rädda Barnen och vid misstanke om brott som sker i verksamheten ska vi anmäla det till polisen.

Utdrag ur belastningsregister samt kreditupplysning

För att vara valbar till styrelseuppdrag ska utdrag ur belastningsregistret uppvisas för valberedningens ordförande. Personer som kandiderar till ordförande, vice ordförande och kassör ska dessutom uppvisa kreditupplysning. Övriga styrelseledamöter ska visa att de vid tidpunkten för valet inte är försatta i personlig konkurs eller meddelade näringsförbud. Detta kan göras via kreditupplysning eller utdrag från bolagsverket.

Den som har direkt kontakt med barn i Rädda Barnens regi ska också uppvisa belastningsregister. Den enskilde begär själv utdrag och visar upp det för styrelseordföranden eller den som ansvarar för verksamheten.

Vid brister i efterföljd

Inom Rädda Barnen är vi angelägna om att snarast kunna ge stöd och vägledning i de fall tveksamheter uppstår kring efterlevnaden av riktlinjerna. Rädda Barnens förtroendevalda har ett särskilt ansvar för att lyhört och konstruktivt följa upp frågor och påtalade brister samt vid behov i enskilda fall klargöra problem och ge förslag på möjliga lösningar. Incidenter och risker ska rapporteras till: <https://rapportera.rb.se>

I de eventuella fall då någon inom organisationen misstänks för brott kommer Rädda Barnen att vända sig till relevanta myndigheter.

Förbindelse att följa Etiska riktlinjer för ideellt arbete i Rädda Barnen beslutade av Riksstyrelsen mars 2025

Etiska riktlinjer för ideellt arbete i Rädda Barnen innehåller vägledande principer för Rädda Barnens aktiva medlemmar. Att göra insatser för Rädda Barnen, i Sverige eller i ett annat land, innebär ett särskilt ansvar att värna om mänskliga rättigheter i allmänhet och om barnets rättigheter i synnerhet.

Etiska riktlinjer för ideellt arbete i Rädda Barnen har skapats för att ge trygghet både för barn som vi arbetar med och för, enskilda medlemmar, aktiva personer i vår verksamhet och för organisationen. Riktlinjerna är gemensamma för alla som arbetar ideellt i Rädda Barnen och ger en vägledning om hur såväl organisationen som aktiva medlemmar ska förhålla sig i olika situationer.

Riktlinjerna ska bidra till att förstärka förtroendet för Rädda Barnen som en trovärdig aktör för barnets rättigheter.

Jag har denna dag tagit del av Etiska riktlinjer för ideellt arbete i Rädda Barnen och tillhörande vägledning och ställer mig bakom dem.

Namnunderteckning görs på sista sidan i dokumentet.

POLICY FÖR TRYGG OCH SÄKER VERKSAMHET FÖR BARN

Tryggare Tillsammans – Rädda Barnens Child Safeguarding Policy

Fastställda av: Styrelsen

Datum: 2025-03-20

För revidering ansvarar: Child Safeguarding Director

Polycyn ska uppdateras: Inom 2 år

För uppföljning ansvarar: Child Safeguarding Director

Gäller för: All verksamhet inom Rädda Barnen

Bakgrund och syfte

Rädda Barnen är världens ledande barnrättsorganisation. För att nå vårt uppdrag som världens ledande barnrättsorganisation är en av de mest grundläggande saker vi ska säkerställa; att våra verksamheter alltid är trygga och säkra för barn. Vi på Rädda Barnen är fast beslutna att göra allt i vår makt för att se till att varje barn i våra verksamheter ska vara och känna sig trygga. Barn ska må och ha det bra i våra verksamheter och få sina rättigheter tillgodosedda enligt FN:s konvention om barnets rättigheter. Samtidigt, ska vi som på olika representerar Rädda Barnen vara trygga och känna oss säkra över det arbete vi gör med och för barn. Därför finns Tryggare Tillsammans, eller Child Safeguarding som det heter i den internationella verksamheten, vilket består av en uppsättning interna policys, riktlinjer, rutiner, arbetssätt och verktyg för att säkerställa att Rädda Barnen är en trygg och säker organisation för barn.

Den här policyn relaterar till Rädda Barnens Globala Samverkansförbunds *Child Safeguarding Protocol*. Protokollet antogs i mars 2010 och reviderades i april 2019. Protokollet beskriver de policys och rutiner som alla medlemsländer och Internationella Rädda Barnen är bundna att införa för att säkerställa att alla barn som vi är i kontakt med är respekterade och att deras rätt till frihet från alla former av avsiktlig eller oavsiktlig skada, diskriminering, kränkningar, våld, och sexuella övergrepp och utnyttjande i organisationens verksamhet tillgodoses.

Denna policy är ett komplement till Rädda Barnens *Etiska riktlinjer* och *Riktlinjer för ideellt arbete i Rädda Barnen*. I de etiska riktlinjerna fastställs det yrkesmässiga agerande och den goda praxis som förväntas av Rädda Barnens personal och representanter¹ i förhållande till barn. I riktlinjerna för ideellt arbete fastställs det som förväntas av alla medlemmar och ideellt aktiva som är verksamma inom Rädda Barnen.

Grundsyn

Rädda Barnen ska vara en trygg och säker organisation för barn. Vi har nolltolerans mot alla former av diskriminering, kränkningar, våld, sexuella övergrepp och utnyttjande av barn och accepterar inget beteende som bryter mot den här policyn. Det innebär att alla anställda, förtroendevalda, medlemmar, volontärer, praktikanter, samarbetspartner och andra representanter som arbetar för eller på något sätt ingår ett avtal med Rädda Barnen Sverige har en skyldighet att ha läst policyn, dela den grundsyn och följa de skyldigheter som Rädda Barnen har definierat.

---

¹ Alla aktiva medlemmar, aktiva och anställda inkl. styrelseledamöter i lokalföreningar, distrikt och riksstyrelse.

Vår grundsyn är att:

- ett barn är varje människa under 18 år.
- alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter oavsett barnets eller vårdnadshavares/förälders hudfärg, kön, könsidentitet, könsuttryck, språk, religion, politisk eller annan uppfattning, nationellt, etniskt eller socialt ursprung, egendom, funktionsvariation, sexuell läggning, civilstånd eller annan status.
- alla barn har rätt till frihet från all form av skada, diskriminering, kränkningar, våld, sexuella övergrepp och utnyttjande.
- Rädda Barnen verkar för att säkerställa att barn känner till sin rätt att vara fria från skada, diskriminering, kränkningar, sexuella övergrepp och utnyttjande och vi ska informera dem om den rättigheten.
- Rädda Barnen har en skyldighet att säkerställa att alla anställda, förtroendevalda, medlemmar, volontärer, praktikanter, samarbetspartner och andra representanter som arbetar för eller på något sätt ingår ett avtal med Rädda Barnen Sverige, oberoende av var de är baserade, tillämpar bästa möjliga praxis vad gäller beteende mot barn enligt denna policy.

Omfattning

Varje barn i vår verksamhet ska skyddas mot alla former av avsiktlig eller oavsiktlig skada, diskriminering, kränkningar, våld, sexuella övergrepp och utnyttjande genom efterföljande av den här policyn och dess bilagor.

Det är vårt ansvar att se till att alla barn i våra verksamheter och deras vårdnadshavare ska känna till och förstå innebörden av den här policyn. Barn och vårdnadshavare ska bli informerade och veta om hur avvikelser från policyn ska rapporteras och att rapporteringsvägarna är tillgängliga även dem.

Denna policy ska vara synlig och tillgänglig för alla anställda, förtroendevalda, medlemmar, volontärer, praktikanter, samarbetspartner och andra representanter som arbetar för eller på något sätt ingår ett avtal med Rädda Barnen Sverige. Efterföljande av Child Safeguarding/Tryggare Tillsammans är central för all verksamhet inom Rädda Barnen, och för bolagsverksamhet regleras kravställning på detta i ägarpolicy och ägardirektiv, där denna policy eller motsvarande styrdokument är ett grundkrav. En barnvänlig version ska också finnas.²

Kontaktperson/er för *Tryggare Tillsammans* ska finnas i Riksstyrelsen, på huvudkontoret och regionkontoren.

Barnets rättigheter är av primär betydelse. Varje ansträngning måste göras för att skydda barnets rätt till trygghet och skydd vid en utredning efter inkommen risk- eller incidentrapport. Barnets trygghet och säkerhet kommer i första hand.

---

² One pager om Tryggare Tillsammans till yngre barn.

Policyn gäller för:

1. Alla anställda oavsett om anställd arbetar heltid eller deltid, internationellt eller nationellt.
2. Anställda som är anställd på korttidskontrakt, t.ex. konsulter, forskare etc.
3. Förtroendevalda, medlemmar och volontärer i lokalföreningar, distrikt och Riksstyrelsen
4. Praktikanter hos Rädda Barnen.
5. Anställda, representanter, samarbetspartner och enskilda personer, grupper eller organisationer som har en formell/avtalsenlig relation till Rädda Barnen som innebär kontakt med barn – såvida det inte överenskommits att samarbetspartner får tillämpa sin egen policy om barns skydd mot övergrepp och utnyttjande.³
6. Bidragsgivare, journalister, politiker och andra personer som besöker Rädda Barnens program eller kontor och som kan komma i kontakt med barn.

Vårt löfte och ansvar

Alla anställda, förtroendevalda, medlemmar, volontärer, praktikanter, samarbetspartner och andra representanter för Rädda Barnen ska vara medvetna, förebygga, agera och rapportera i enlighet med denna policy.

Vara medveten

Du som representant eller som arbetar för eller på något sätt ingår ett avtal med Rädda Barnen Sverige har en skyldighet att:

- underteckna Tryggare Tillsammans godkännandeförklaring⁴ vid anställning eller uppdrag för att visa att du tagit del av och förstått innebörden av policyn och att du kommer att agera enligt den.
- dela den grundsyn och följa de skyldigheter som Rädda Barnen har definierat.
- känna till vart du vänder dig vid misstankar att barn far illa i vår verksamhet, eller vid avvikelser från denna policy.

Förebygga

Du som representant eller som arbetar för eller på något sätt ingår ett avtal med Rädda Barnen Sverige har en skyldighet att:

- genomgå Rädda Barnens obligatoriska utbildning i Child Safeguarding/ Tryggare Tillsammans.⁵

---

³ Samarbetspartner måste tillämpa policyn eller ha utarbetat en egen policy av liknande standard. I samarbetsavtal måste överenskomna förfaranden för rapportering och utredande av misstankar om överträdelser av policyn, inbegripet frågor om ofredande och utnyttjande av barn, tydligt markeras.

⁴ Bilaga 1: Tryggare Tillsammans - Godkännandeförklaring eller Bilaga 2: Tryggare Tillsammans - Godkännandeförklaring för partners.

- visa upp utdrag ur Polisens belastningsregistret *För arbete med barn i annan verksamhet*.⁶
- göra en riskbedömning genom att identifiera, minimera, åtgärda och vid behov undvika situationer som eventuellt kan utsätta barn för risker. En riskbedömning ska även göras för att identifiera, minimera, åtgärda och undvika situationer där anställdas, medlemmars, volontärers och representanters beteenden kan missuppfattas.⁷
- utifrån riskbedömningen, organisera arbetet och arbetsplatsen på ett sådant sätt att det minimerar risken att barn utsätts för skada, diskriminering, kränkningar, våld, sexuella övergrepp, utnyttjande eller på annat sätt kränker deras rättigheter.
- se till att alla barn i våra verksamheter och deras vårdnadshavare ska känna till och förstå innebörden av den här policyn. Barn och vårdnadshavare ska bli informerade och veta om hur avvikelser från policyn ska rapporteras och att rapporteringsvägarna är tillgängliga även dem
- att säkerställa att alla barn som deltar i Rädda Barnens aktiviteter skyddas av denna policy och proaktivt verka för att skydda barn.
- stärka barn och deras familjer/vårdnadshavare om vilka rättigheter de har, vad som är acceptabelt och oacceptabelt, vad de kan förvänta sig av samarbetet med Rädda Barnen
- främja en miljö som präglas av öppenhet i frågor om barns utsatthet vad gäller diskriminering, kränkningar, våld, sexuella övergrepp och utnyttjande av barn. Samt, att alla frågor eller synpunkter kan tas upp och diskuteras tryggt och respektfullt.
- i direkt kontakt med barn, försäkra dig om att det alltid finns minst en annan vuxen medarbetare/representant/vårdnadshavare som ser eller hör. Vi ska inte arbeta ensamma med barn om inte arbetsuppgiften kräver det (inklusive i transportmedel) och det är i förväg i undantagsfall är överenskommet med ansvarig chef/ordförande.⁸
- att följa de policy, rutiner och riktlinjer som gäller vid fotografering och videofilmning av barn, såsom att säkerställa att medgivande har getts av barnet samt vårdnadshavare och att bilderna är tagna med respekt.⁹
- göra en riskrapport i de fall ett barn skulle kunna ha farit illa i vår verksamhet.¹⁰

Agera

Du som representant eller som arbetar för eller på något sätt ingår ett avtal med Rädda Barnen Sverige har en skyldighet att:

- göra allt för att skydda barn från avsiktlig eller oavsiktlig skada, diskriminering, kränkningar, alla former av fysiskt och psykiskt våld, sexuella övergrepp eller utnyttjande.
- behandla barn som individer och med respekt och i frihet mot diskriminering; oavsett barnets eller föräldrarnas/vårdnadshavarens etniska eller socioekonomisk tillhörighet; ålder;

⁵ Alla anställda och förtroendevalda, medlemmar och volontärer ska genomgå Tryggare Tillsammans utbildning inom en månad från start av sitt uppdrag och sedan genomgå samma utbildning vartannat år. Lämpliga webbutbildningar finns för partners, dock inte obligatoriskt för partners.

⁶ [Blanketter – barn i annan verksamhet | Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

⁷ Bilaga 3: Riskbedömning för trygg och säker verksamhet.

⁸ Idag finns undantag gällande verksamhet som lyder under hälso- och sjukvårdslagstiftning och case manager.

⁹ Rädda Barnens Medgivande för film och fotografi.

¹⁰ Bilaga 4: Incident- och rapporteringsformulär eller <https://rapportera.rb.se>.

funktionsnedsättning; kön; könsidentitet eller könsuttryck; språk; religion eller annan trosuppfattning; politisk åskådning; sexuell läggning.

- respektera varje barns integritet och aldrig kränka barnets fysiska och/eller psykiska hälsa.
- respektera barns åsikter och oro, och ge dem utrymme att uttrycka sina åsikter i situationer som berör dem, som är passande för deras ålder och mognad.¹¹
- alltid behandla barn rättvist och aldrig diskriminera, eller särskilt gynna enskilda barn till nackdel för andra.
- aldrig utsätta barn för situationer som barnet inte kan förstå, inte är moget för och inte kan ge sitt samtycke till.
- aldrig agera med avsikt att skuldbelägga, förnedra, nedvärdera eller vanära barn eller på annat sätt utsätta barnet för psykiska övergrepp.
- agera respektfullt i relationer med barn genom att undvika att prata, beröra eller komma med förslag som kan uppfattas som olämpliga eller stötande.
- ansvara för att du särskiljer ditt privatliv från din roll som representant för Rädda Barnen för att undvika att hamna i situationer som riskerar att orsaka skada för barn, vuxna eller organisationen. Detta innefattar bland annat att inte låta barn eller vuxna deltagare som du möter i ditt uppdrag bo eller sova hemma hos dig.
- aldrig sova i samma säng eller rum som barn vi möter i vår verksamhet.
- aldrig inleda relationer med barn som på något sätt kan anses vara utnyttjande eller ofredande.
- aldrig inleda en relation eller sexuell kontakt med barn eller ungdomar som deltar i Rädda Barnens verksamhet.
- endast hjälpa barn med intima och privata åtagande om de inte kan göra dessa själva, som till exempel gå på toaletten och klä på sig.
- aldrig uppmuntra, bidra till att upprätthålla eller på något sätt delta i ett illegalt beteende hos ett barn.
- som vuxen inte inleda sexuell kontakt med någon under 18 år, oavsett nationell lovlighetsålder.
- bemöta barn, som kan ha utsatts för skada, diskriminering, kränkning, psykiskt eller fysiskt våld, sexuellt övergrepp eller utnyttjande, i enlighet med Rädda Barnens rapporteringsförfaranden och i enlighet med vad som är bäst för barnet och barnets trygghet och skydd.
- samarbeta fullt ut och under tystnadsplikt vid utredningar av misstankar och anklagelser.

---

¹¹ Rädda Barnens Riktlinjer för barns delaktighet.

Rapportera

Du som representant eller som arbetar för eller på något sätt ingår ett avtal med Rädda Barnen Sverige har en skyldighet att omedelbart och i enlighet med Rädda Barnens rapporteringsförfaranden¹² rapportera misstankar om att ett barn har blivit utsatt för någon form av avsiktlig eller oavsiktlig skada, diskriminering, kränkning, fysiskt eller psykiskt våld, sexuellt övergrepp eller utnyttjande.

All incidentrapportering ska ske omedelbart, inom 24 timmar. Riskrapportering ska ske skyndsamt.

Incidentrapportering

En incidentrapport görs i och till Rädda Barnen när:

- överträdelse sker av Rädda Barnens Policy för trygg och säker verksamhet med barn
- du ser eller misstänker att ett barn utsatts för avsiktlig eller oavsiktlig skada, kränkning, diskriminering, någon form av fysiskt eller, psykiskt våld, sexuellt övergrepp eller utnyttjande i Rädda Barnens verksamhet
- ett barn berättar om att det har utsatts för avsiktlig eller oavsiktlig skada, kränkning, diskriminering, någon form av fysiskt eller, psykiskt våld, sexuellt övergrepp eller utnyttjande i Rädda Barnens verksamhet
- en anmälan kommer in till dig om att ett barn utsatts för avsiktlig eller oavsiktlig skada, kränkning, diskriminering, någon form av fysiskt eller, psykiskt våld, sexuellt övergrepp eller utnyttjande i Rädda Barnens verksamhet.

Riskrapportering

Riskrapportering är ett viktigt led i vårt förebyggande arbete för att se till att Rädda Barnens verksamhet är trygg och säker för barn, vilket leder till att vi kontinuerligt stärker och förbättrar verksamheten och våra rutiner. Rapportering ska ske oavsett graden av risk, d.v.s. allt som ökar risken för att ett barn far illa i vår verksamhet ska rapporteras, inklusive risker och brister i vår fysiska miljö som gör att barn kan komma till skada.

En riskrapport görs i och till Rädda Barnen när:

- du upptäcker risker eller brister i vår verksamhet utifrån den här policyn, men där inget barn ännu har kommit till skada
- du upptäcker sådant som, trots att vi har följt policyn, kunde ha inneburit att ett barn kom till skada i vår verksamhet.

Du kan rapportera incidenter och risker på tre olika sätt:

- via direktkontakt med ordförande eller chef (som i sin tur gör en anmälan enligt de två följande alternativen)

---

¹² Bilaga 4: Incident- och rapporteringsformulär eller <https://rapportera.rb.se>

- via den digitala rapporteringskanalen <https://rapportera.rb.se>¹³
- via incident- och riskrapporteringsformulär som e-postas till rapportera@rb.se¹⁴.

Orosanmälan

Om vi får vetskap om eller känner oro för att ett barn far illa, även om det inte är i vår egen verksamhet, har vi på Rädda Barnen beslutat om att vi **ska**, och inte bara bör, anmäla vår oro till socialtjänsten i den kommun barnet bor i, i enlighet med socialtjänstlagen, för att säkerställa att varje barn vi möter har rätt till trygghet och skydd och skyddas från de risker de potentiellt är utsatta för¹⁵. Som stöd och vägledning finns Rädda Barnens *Riktlinje för orosanmälan när barn far illa och mall för orosanmälan*¹⁶. Vi använder då inte ovan beskrivna incident- och riskrapporteringsväg. Du kan också kontakta våra regionala rådgivare för trygg och säker verksamhet för stöd om du behöver göra en orosanmälan eller känner dig osäker på om du behöver göra en orosanmälan.

Polisanmälan

Om ett lagbrott begås i samband med att ett barn far illa, även om det inte är i Rädda Barnens egen verksamhet, ska detta anmälas till närmaste polismyndighet, om det inte innebär en ytterligare risk för barnet. Det är viktigt att ta stöd av ordförande/chef för att säkerställa att det inte finns risk att barn kommer till skada.

Vad händer sen?

Rädda Barnen kommer att bedöma och behandla alla rapporteringar utifrån de rutiner som finns etablerade. Alla fall av rapportering kommer att hanteras professionellt, konfidentiellt och på lämpligaste sätt, vilket innebär att ett begränsat antal personer kommer att hantera och följa rapporteringsprocessen inklusive ansvarig chef/ordförande. Rapporten mottas av en centralt ansvarig tjänsteperson hos Rädda Barnen som kontaktar uppföljningsansvarig för ärendehantering där ett barn far eller riskerar att ha farit illa, vilket är Child Safeguarding Director & Child Safeguarding rådgivare.

Vid misstanke om att ett barn far eller riskerar att fara illa kommer ärendet även att rapporteras till socialtjänsten. Vid misstanke om att ett ärende är av kriminell karaktär kommer ärendet att rapporteras till polisen, om detta inte innebär en risk för barnet.

All rapportering i förtroende kommer att behandlas utifrån det som är bäst för barnet, oavsett utfallet av utredningen.

---

¹³ Valfärd AB och våra dotterbolag har en separat likvärdig rapporteringskanal med adressen <http://rapportera.valfard.rb.se>

¹⁴ Valfärd AB och våra dotterbolag mejlar risk- och incidentrapporter till rapportera.valfard@rb.se

¹⁵ 14 kap. 1c § socialtjänstlagen.

¹⁶ Som stöd finns även Rädda Barnens *Vägledning vid oro för ett barn* som riktar sig till alla vuxna som möter barn och unga i sitt uppdrag, även utanför Rädda Barnen

Konsekvenser av att bryta mot policyn

Arbetsrättsliga åtgärder kan vidtas för personal som bryter mot policyn eller de etiska riktlinjerna. Medlemmar kan komma att frånges sitt medlemskap.¹⁷

Alla anställda, förtroendevalda, medlemmar, volontärer, praktikanter, samarbetspartner och andra representanter för Rädda Barnen ska vara medvetna om att alla påståenden om att avsiktlig eller oavsiktlig skadat, diskriminerat, kränkt, utövat våld, begått sexuella övergrepp och/eller utnyttjat ett barn kommer att utredas:

- a) Genom beaktande av lagstiftning gällande brottsutredning och brottsåtal i det land de arbetar.
- b) Genom Rädda Barnens interna utredning i enlighet med etablerade rapporteringsförfaranden vid misstänkta överträdelser mot denna policy¹⁸.

Ansvar för genomförande, efterlevnad, mätning & ständiga förbättringar

Dessa befattningar har ansvaret för genomförandet och uppföljning av policyn inom sina arbetsområden:

- Chefer och ordförande
- Rådgivare trygg och säker verksamhet
- Child Safeguarding Director

Revidering av policyn

Child Safeguarding Director har ansvar för revidering av policyn och det ska ske vartannat år. Beslut tas av Riksförbundets styrelse.

Definitioner av begrepp som policyn relaterar till:

Diskriminering: När en person blir missgynnad eller kränkt och det har samband med en diskrimineringsgrund. Bristande tillgänglighet och sexuella trakasserier är också diskriminering.¹⁹

Kränkningar: Innebär att barnets psykiska hälsa skadas eller äventyras, oftast under lång tid, genom att en person i ord eller handling behandlar barnet på ett nedlåtande sätt eller angriper barnets personlighet.²⁰

Fysiskt våld: Fysiskt våld innebär att någon orsakar ett barn kroppslig skada, sjukdom, smärta eller gör så att barnet blir försatt i vanmakt eller annat liknande tillstånd. Varje form av kroppslig bestraffning räknas som fysiskt våld. I sexuella övergrepp ingår många gånger fysiskt våld.²¹

¹⁷ § 2 Medlemskapet Stadgar för Rädda Barnen.

¹⁸ Se Rutin vid överträdelser till exempel *Den som betar sig olämpligt måste bli medveten om att beteendet skapar obehag för andra och att beteendet måste upphöra. Som utgångspunkt har alla i sammanhanget ett ansvar för att i stunden påtala om någon betar sig på ett sätt som strider mot Rädda Barnens värdegrund*

¹⁹ Definition av diskriminering är hämtat från Diskrimineringsombudsmannen.

²⁰ Definitionen av kränkningar är hämtad från WHO.

²¹ Definitionen av fysiskt våld är hämtad från WHO.

Psykiskt våld: Psykiskt våld betyder att ett barn systematiskt utsätts för nedvärderande omdömen, nedbrytande behandling eller avsiktligt känslomässigt lidande. Även en enskild allvarlig händelse kan innebära att ett barn riskerar att fara illa. Att tvingas bevittna våld i sin närhet eller leva i en miljö där våld och hot om våld förekommer kan också göra att ett barn far psykiskt illa.²²

Sexuella övergrepp mot barn: Innefattar alla former av sexuella handlingar som påtvingas ett barn av en annan person. Det innebär att

- personen utnyttjar barnets beroendeställning och handlingen utgår från den personens behov
- handlingen kränker barnets integritet
- handlingen sker mot barnets vilja eller är en handling som barnet inte kan förstå och inte är moget för.²³

Utnyttjande av barn: Innefattar alla former av utnyttjande av barn som kan skada barnet i något avseende exempelvis fysiskt, psykiskt, sexuellt och ekonomiskt utnyttjande.²⁴

Stödjande & relaterade dokument

Dokument som stödjer policyn och dess genomförande:

- SCI's Child Safeguarding Protocol
- Rädda Barnens etiska riktlinjer
- Riktlinjer för ideellt arbete i Rädda Barnen
- Policy Skydd mot Sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande
- Rutin – Vägledning och stöd vid sexuella övergrepp
- Rutin Riskbedömning för trygg och säker verksamhet
- Policy för visselblåsning
- Riktlinje för orosanmälan när barn far illa
- Mall för orosanmälan
- Rutin vid överträdelser
- Medgivande för fotografering och film
- Riktlinjer för fotografering och publicering av bilder
- Rutin för lovaktivitet
- Riktlinjer för barns delaktighet

Bilagor

Bilaga 1: Tryggare Tillsammans – Godkännandeförklaring

Bilaga 2: Tryggare Tillsammans – Godkännandeförklaring för partners som möter barn

Bilaga 3: Riskbedömning för trygg och säker verksamhet

Bilaga 4: Incident- och riskrapporteringsformulär

Bilaga 5: Ansvar i organisationen för Tryggare Tillsammans

---

²² Definitionen av psykiskt våld är hämtad från WHO.

²³ Definitionen av sexuella övergrepp av barn är hämtad från WHO.

²⁴ Definitionen av utnyttjande är hämtad från Barnkonventionen.

Bilaga 1 – Tryggare Tillsammans – Godkännandeförklaring

Signerat utlåtande för alla representanter²⁵ för Rädda Barnen.

Jag intygar härmed att jag har läst och förstått *Policy för en trygg och säker verksamhet för barn. Tryggare Tillsammans – Rädda Barnens Child Safeguarding policy*.

Jag åtar mig att följa alla aspekter av *Policy för en trygg och säker verksamhet för barn. Tryggare Tillsammans – Rädda Barnens Child Safeguarding policy*, inklusive de personliga och professionella förpliktelser det innebär.

Jag förstår att ett allvarligt brott mot *Policy för en trygg och säker verksamhet för barn. Tryggare Tillsammans – Rädda Barnens Child Safeguarding policy*, kan vara ett skäl för Rädda Barnen att avsluta min anställning och/eller utesluta mig som medlem och/eller att ha någon förbindelse med Rädda Barnen.

Jag förstår att vissa ageranden som bryter mot *Policy för en trygg och säker verksamhet för barn. Tryggare Tillsammans – Rädda Barnens Child Safeguarding policy*, kan innebära straffrättslig påföljd.

Jag förbinder mig att visa upp utdrag ur belastningsregistret, såvitt sådan begäran om utlämnande av belastningsregistret juridiskt är tillåten, innan jag tillträder min anställning/uppdrag/förtroendeställning som en del av min anställningsprocess.

Namnunderteckning görs på sista sidan i dokumentet.

---

²⁵ Alla aktiva medlemmar, aktiva och anställda inkl. styrelseledamöter i lokalföreningar, distrikt och riksstyrelse.

POLICY FÖR SKYDD MOT SEXUELLA ÖVERGREPP OCH SEXUELLT UTNYTTJANDE

Fastställd av: Styrelsen

Datum: 2024-03-21

För revidering ansvarar: HR-chef

Policyn ska uppdateras: 2026-03

Gäller för: Alla medlemmar, aktiva, representanter och anställda samt partners

Grundsyn

Att arbeta för Rädda Barnen Sverige, i Sverige eller i ett annat land, innebär ett särskilt ansvar för att skydda mänskliga rättigheter i allmänhet och barnets rättigheter i synnerhet. Rädda Barnens grundläggande värderingar baseras på FN:s konvention om barnets rättigheter och den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna. De grundar sig på en övertygelse om:

- alla människors lika värde
- att barn har särskilda rättigheter
- alla har ett ansvar

Omfattning

Denna policy handlar om skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande av vuxna.

Gällande skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande av barn finns det särskilt beskrivet i policyn för trygg och säker verksamhet för barn.

Policyn gäller för:

- All personal, oavsett om personalen arbetar heltid eller deltid, internationellt eller nationellt.
- Personal som är anställd på korttidskontrakt, t.ex. konsulter, forskare etc.
- Aktiva medlemmar, ideellt aktiva och styrelseledamöter i lokalföreningar, distrikt och riksstyrelse.
- Personal vid och representanter för partnerorganisationer och enskilda personer, grupper eller organisationer som har formell/avtalsenlig relation till Rädda Barnen – såvida det inte överenskommits att partnerorganisationen får tillämpa egen policy om sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande.
- Bidragsgivare, journalister, politiker och andra personer som besöker Rädda Barnens program eller kontor.

Policyn går igenom grundläggande regler och de beteenden som förväntas av dem som i någon form representerar organisationen. Sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp är grova brott mot både normer för biståndsarbete och rättigheterna för de som mottar våra insatser.

Policyn gäller 24 timmar om dygnet, sju dagar i veckan och samtliga dagar på året. Vi har nolltolerans mot alla former av sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande och accepterar inget beteende som bryter mot den här policyn. Brott mot denna policy eller "Tryggare tillsammans" strider mot våra värderingar och kan vara skäl för uppsägning av anställningsavtal, uteslutning av medlem, avslut av samarbete eller samröre med Rädda Barnen.

Bakgrund och syfte

Rädda Barnen åtnjuter ett högt förtroende i samhället och bland de som får stöd av organisationen. Att representera Rädda Barnen innebär därför i många fall att befinna sig i en maktposition. Vi vet att vårt arbete, särskilt när det gäller humanitära insatser, riskerar att förvärpa och förstärka befintliga ojämlikheter i de lokalsamhällen som vi arbetar med. I vårt arbete har vi en skyldighet att arbeta emot sådan ojämlikhet på olika sätt. Den maktposition och det förtroende som representanter för Rädda Barnen har, får aldrig missbrukas, och alla i organisationen har en skyldighet att upprätthålla ett professionellt och etiskt förhållningssätt.

Denna policy understödjer vikten av rapportering av samtliga tillbud för att möjliggöra tidigt ingripande och tidiga åtgärder. Sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande kan föregå av hot, sexuella inviter (grooming) eller andra beteenden, fysiskt eller digitalt, som eskalerar och som kan leda vidare till övergrepp eller utnyttjande. Rädda Barnen vill säkerställa att alla ska känna sig trygga med att rapportera tillbud i förtroende, för att vi snabbt och konfidentiellt ska kunna agera.

Rädda Barnen arbetar för att minska riskerna för övergrepp och utnyttjande. Detta görs genom ett effektivt förebyggande arbete, genom att säkerställa att utsatta individer inte utsätts för ytterligare skada och med effektiva rutiner för rapportering samt åtgärder med erbjudande om lämpliga stödjande insatser vid behov.

För att säkerställa efterlevnad av denna policy krävs att det individuella ansvaret är tydligt för alla. Chefer och personer i ledande ställning har i uppgift att säkerställa en god arbetsmiljö med minimal risk för sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp och att de som rapporterar inte utsätts för ytterligare skada.

Vi förbinder oss till "Do no harm" (inte göra skada) genom att säkerställa att Rädda Barnens alla verksamhetsområden är anpassade för att minimera möjliga tillfällen för förövare att agera utnyttjande. Vi arbetar även för att maximera säkerheten för de som deltar i vår verksamhet och på olika sätt är involverade i Rädda Barnen.

Kännedom och medvetenhet

De som i någon form representerar Rädda Barnen (se avsnittet "omfattning") ska förses med information om vår policy och ska efterleva de värden, normer, beteenden och rutiner som återfinns i denna.

I samband med anställning eller ingående av förtroendeuppdrag eller samarbete med Rädda Barnen ska en genomgång av policyn göras. Ansvar för genomförande ska ligga på ansvarig ledare för individerna.

Som chef ska du inom de tre första månaderna av din anställning även genomgå den obligatoriska interna utbildningen inom området.

Alla samarbetspartners, konsulter och besökare vid ett landprogram inom Save the Children International, inklusive bland annat journalister, givare, medarbetare och representanter, måste informeras om denna policy i relation till sina specifika uppdrag samt vilket beteende som förväntas och hur man rapporterar eventuella tillbud.

Förebyggande

En trygg verksamhet innebär att alla representanter för Rädda Barnen måste vara uppmärksamma på hur vi arbetar, den potentiella påverkan av vår närvaro i länder vi verkar i och hur vi utför vår verksamhet.

Representanter av Rädda Barnen får aldrig:

- Inleda eller ha en sexuell relation med en person i en utsatt grupp, såvida inte personerna ingår i samma grupp och förhållandet inte har uppstått som en del av personens roll i Rädda Barnen;
- Genomföra sexuella övergrepp eller sexuellt utnyttja individer på arbetsplatsen eller som tillhör lokalsamhällen som vi arbetar med;
- Inleda eller ha utnyttjande sexuella relationer med mottagare av direkt eller indirekt stöd (förälder eller vårdgivare till barn som till exempel tar del av Rädda Barnens verksamhet) från Rädda Barnen;
- Köpa sexuella tjänster, oavsett lokala eller nationella lagar eller normer beträffande prostitution eller lagar i det egna hemlandet;
- Antyda, föreslå, begära och/eller kräva sexuella tjänster från individer i de lokalsamhällen som vi arbetar med, i gengäld mot något - exempelvis skydd, stöd (varor, tjänster, resurser, möjligheter) eller sysselsättning;
- Stödja eller delta i någon form av sexuellt utnyttjande eller kränkande aktiviteter, inklusive människohandel, eller sexuella eller utnyttjande relationer med människor som utsatts för trafficking, eller
- Underlåta att rapportera anklagelser, orsaker till oro eller misstankar om sexuellt utnyttjande och/eller missbruk av någon person.

Rädda Barnen står för nolltolerans när det gäller sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp, vilket innebär att all programutformning och planering måste innefatta riskbedömningar som hanterar risker kopplat till detta. Utformning av program och bemanning av dessa måste återspegla dessa bedömningar.

Rapportering och åtgärd

Alla tillbud av sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande måste rapporteras ytterst skyndsamt. Tidig rapportering av alla misstankar om överträdelser ökar chanserna för snabba åtgärder och att förebygga ytterligare missbruk.

Både incidenter och risker ska rapporteras via en av Rädda Barnens rapporteringsvägar.

Du kan rapportera incidenter och risker på tre olika sätt:

- via direktkontakt med ordförande eller chef (som i sin tur gör en anmälan enligt de två följande alternativen)
- via den digitala rapporteringskanalen <https://rapportera.rb.se>
- via incident- och riskrapporteringsformulär som e-postas till rapportera@rb.se

Misstankar om tillbud kan nå organisationen på olika sätt. Detta kan ske exempelvis genom att en utsatt individ, eller någon närstående till denna, rapporterar själv. Det kan även vara så att Rädda Barnens medarbetare eller annan representant bevitnar en incident, eller hör talas om en incident. Misstankar kan också komma mer indirekt, genom exempelvis forskning, fokusgruppsdiskussioner, studier eller annan kartläggning som ger identifierbara mönster av potentiellt missbruk. Rapportering är därmed inte avhängigt direkta misstankar utan kan utlösas av att det finns tillräckliga orsaker till oro från tillräckligt många källor.

Kartläggningar inleds av utsedda representanter för Rädda Barnen med stöd och medverkan av HR, enligt rutin för kartläggning.

Vid en kartläggning gäller strikt konfidentialitet för alla parter. Kartläggningarna ska ske i enlighet med dataskyddspolicyn GDPR och vara utformade för att i så hög utsträckning som möjligt förhindra skvaller, ryktesspridning eller förstöra någons rykte och relationer. Överträdelser mot detta och/eller försök att skrämja, trakassera eller vedergälla mot någon inblandad part i kartläggningen ses som grovt brott mot våra värderingar och kan vara skäl för uppsägning av anställningsavtal, uteslutning av medlem, avslut av samarbete eller samröre med Rädda Barnen.

Rädda Barnen är medvetna om att det kan finnas en hög risk för att utsatta och andra rapporterande utsätts för hot och/eller vedergällning. Därför ska den utsattas behov och säkerhet stå i centrum när en åtgärdsstrategi sätts upp. Kartläggning och åtgärder ska genomföras på ett professionellt sätt, inte minst för att det påverkar organisationens förtroende och framtida rapportering i liknande frågor.

Rädda Barnen ser till att utsatta individer får stöd av relevanta samhällsinstitutioner inklusive hälso-, juridiska, psykosociala och ekonomiska institutioner, där så är möjligt. Individerna kan ha stöd av externa resurser, till exempel företagshälsovård.

All information som rör en misstanke om sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande måste behandlas med strikt konfidentialitet och inte delas med någon annan part än de som är en del av rapporteringskanalen.

Incidenter ska rapporteras till Riksstyrelsen, globala ledningen och ledningsgruppen för Rädda Barnen Sverige enligt övrig verksamhetsuppföljning och risk-/krishantering.

Denna policy genomförs i enlighet med;

- Alla relevanta svenska lagar relaterade till skydd mot sexuella övergrepp, våld och skada, samt sådana som specificerar rapportering av kända eller misstänkta fall av utnyttjande;
- Tillämpliga lagar i alla länder där Rädda Barnen verkar; samt
- FN:s generalsekreterares bulletin "Särskilda åtgärder för skydd mot sexuell exploatering och sexuellt missbruk" (ST/SBGB/2003/13).

Rädda Barnen anmäler straffbelagt beteende till relevanta myndigheter. Där det finns internationella rutiner för rapportering av gärningsperson i sina hemländer eller utomlands kommer Rädda Barnen att rapportera enligt dessa. De som utreds kommer att uppmanas och uppmuntras att delta i den pågående utredningen.

Rädda Barnens interna kartläggning fortsätter även efter att en anmälan till relevant myndighet gjorts. Detta gäller även om den som kartläggs avböjer, lämnar organisationen eller inte är tillgänglig av något annat skäl.

Att känna till att sexuella övergrepp och/eller sexuellt utnyttjande förekommer men inte agera eller rapportera, ses som tjänstefel.

Informationsinsamling

Information som, ensamt eller tillsammans med annan information, kan identifiera utsatt individ/er såsom personuppgifter, bilder, vittnesmål el dyl får aldrig användas i kommunikation, publicering, till forskning eller insamlingsmaterial.

Revidering av policy

Översyn av denna policy ska ske vartannat år där HR-chef ansvarar för revidering, och beslut tas av Riksförbundets styrelse.

Definitioner

Term

Definition

Utsatt individ	En person som har utsatts för, eller fortfarande utsatts för sexuellt utnyttjande eller övergrepp i samband med att de är involverade i någon av Rädda Barnens eller en annan organisations verksamhet.
Representant	Vem som helst som i någon form representerar Rädda Barnen Sverige, se avsnittet "omfattning".
Lokalsamhällen som vi arbetar med	Samhälle eller plats där Rädda Barnen och/eller Save the Children International arbetar och erbjuder stöd och tjänster.
Sexuella trakasserier	Ovälkomet uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Det kan vara att någon till exempel tafsar eller visar bilder med sexuellt innehåll. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger och anspelningar. ²⁶
Sexuella övergrepp	Innefattar alla former av sexuella handlingar som påtvingas av en annan person. Sexuellt övergrepp innebär att den andra personen utnyttjar en beroendeställning, att handlingen utgår från den andra personens behov, att handlingen kränker den utsatta personens integritet, att handlingen sker mot den utsatta personens vilja eller är en handling som denne inte kan ge informerat samtycke till eller i övrigt inte deltar frivilligt i den sexuella handlingen.
Sexuella inviter/grooming	Att utveckla känslomässiga relationer med personer i sårbara situationer eller i ojämlik maktposition, med avsikt eller potential att manipulera dessa relationer till en sexualiserad dynamik.
Sexuellt utnyttjande	Faktiska eller försök till missbruk av en person i utsatt position för sexuella ändamål utifrån maktposition eller förtroende. Detta inkluderar, men är inte begränsat till, att lova personen ekonomisk, social eller politisk vinning genom sexuellt utnyttjande.
Sexuella förmåner	Alla typer av sexuella eller sexualiserade handlingar som ges i utbyte mot sådant som pengar, varor, tjänster, möjligheter eller liknande. Det inkluderar även att begära olämpliga bilder, filmer eller att exponera någon för pornografi.
Samtycke	Informerat samtycke är ett pågående medgivande som fritt ges baserat på en tydlig uppskattning och förståelse av fakta, implikationer och framtida konsekvenser av en handling. För att ge informerat samtycke måste den berörda personen ha alla relevanta fakta vid tidpunkten för godkännandet och kunna utvärdera och förstå konsekvenserna av en

---

²⁶ <https://www.do.se/globalassets/stodmaterial/stod-sexuella-trakasserier-pa-arbetsplatsen.pdf>

handling. De måste också vara medvetna om och ha möjlighet att utöva sin rätt att vägra att delta i en handling utan motivering och/eller att inte behöva tvingas (dvs. övertalas baserat på våld, tvång eller hot, antingen direkt eller underförstått).

Stödjande och relaterade dokument

Policy för trygg och säker verksamhet för barn
Rädda Barnens etiska riktlinjer
Riktlinjer för ideellt arbete inom Rädda Barnen
Riskbedömning Child Safeguarding/Tryggare tillsammans
Rutiner och mallar för orosanmälan
Policy för Visselblåsning

Bilaga 1 PSEA – Godkännandeförklaring

Signerat utlåtande för alla representanter för Rädda Barnen.

Jag intygar härmed att jag har läst och förstått Policy för Skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande.

Jag åtar mig att följa alla aspekter av Policyn för Skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande, inklusive de personliga och professionella förpliktelser det innebär.

Jag förstår att ett allvarligt brott mot Policy för Skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande kan vara ett skäl för Rädda Barnen att avsluta min anställning och/eller utesluta mig som medlem och/eller att ha någon förbindelse med Rädda Barnen.

Jag förstår att vissa ageranden som bryter mot Policy för Skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt utnyttjande, kan innebära straffrättslig påföljd.

Namnunderteckning görs på sista sidan i dokumentet.

Namnunderteckning

Förbindelse att följa Etiska riktlinjer för ideellt arbete i Rädda Barnen

Godkännandeförklaring Policy för en trygg och säker verksamhet för barn,
Tryggare Tillsammans – Rädda Barnens Child Safeguarding policy

Godkännandeförklaring Policy för Skydd mot sexuella övergrepp och sexuellt
utnyttjande.

_____ den _____
(ort) (datum)

_____ _____
(namnteckning) (namnförtydligande)

_____
Namn på Lokalförening, Distrikt eller Riksförbund i vars verksamhet jag är engagerad.

Förbindelsen ska efter undertecknande visas upp för ordföranden i den styrelse som ansvarar för verksamheten eller för ansvarig person i aktuell verksamhet. Den enskilda medlemmen ansvarar för att bevara det undertecknade dokumentet. Förbindelsen finns tillgänglig på medlemssidorna.